

Председница Хрватске Колинда Грабар Китаровић и председник Пољске Анжеј Дуда приређују данас у Варшави самит неформалне иницијативе Три мора о привредном и политичком повезивању 12 земаља средње и источне Европе на коме је почасни гост председник САД Доналд Трамп.

Председници земаља Вишеградске четворке, балтичких република, Аустрије, Хрватске, Румуније и Бугарске у Варшаву долазеда, како је најавио пољски председник, ојачају јединство региона унутар Европске уније и заједно уклоне пре свега привредне и инфраструктурне баријере, док Пољска и Хрватска, као неформални лидери иницијативе, рачунају и на политичко повезивање у својеврсни блок у Европској унији.

"Иницијатива Три мора је шанса за превазилажење баријера у инфраструктури и прилика да земље увиде узајмну атрактивност својих тржишта. До сада се Европа развијала пре свега на оси Запад-Исток, зато је сада кључни стуб повезивање региона од Балтика преко Јадрана до Црног мора", саопштила је пред самит канцеларија председника Пољске.

Хрватски експерти припремили су списак 157 пројеката којима ће се повезати инфраструктура региона у области енергетике, саобраћаја и телекомуникација а на самиту у Варшави једна пленарна расправа посвећена је трансатлантским односима, пошто улагања која су региону потребна превазилазе могућности фондова за кохезију Европске уније и изузетно добродошла би била и америчка улагања.

"Очигледно је да Трамп, који има то животно искуство да је бизнисмен, види потенцијалне користи у том сусрету и за САД. Инвестиције у Средњој Европи значе огромне паре за развој инфраструктуре, изградњу путева, железница, енергетских мрежа, гасовода", казао је уочи самита председник Дуда у интервјуу агенцији ПАП.

Једна од таквих узајамних користи могао би да буде извоз америчког течног гаса, на који рачунају Пољска и Хрватска, а тај енергент би помогао да се регион ослободи енергетске зависности од Русије.

Због Трампа је самит у последњем тренутку премештен из Вроцлава у Варшаву која је лакша за америчко обезбеђење.

Док Колинда Грабар Китаровић иницијативу Три мора назива најважнијом спољнополитичком иницијативом Хрватске а Анџеј Дуда истиче да је то сада приоритет његове спољне политике, не деле све земље и владе земаља региона поједнак ентузијазам.

Председник Чешке Милош Земан чак ни због самита и Трампа не прекида годишњи одмор и, уместо Балтика, Јадрана и Црног мора, одабрао је да се брчка у локалном рибњаку поред своје викендице и весла у чувеном гумену жутом чамцу а на интернет је поставио и прве слике крај свог локалног "мора".

Бојазни, пре свега у Чешкој и Словачкој, изазива претња да иницијатива Три мора у политичком делу може представљати ново уношење подела у ЕУ и због амбиције Пољске да се прикаже као неспорни лидер нове посткомунистичке Европе у тренутку када конзервативне пољске власти нижу један за другим сукобе са Европском комисијом

око темељних вредности Европе, као што је правна држава, слобода медија и солидарност у прерасподели терета избеглица у Унији.

Чешку тако на самиту не представљају ни председник ни премијер а Аустрија, као једина западна земља у иницијативи, послала је на самит само свог амбасадора у Варшави.

На учешће Трампа на самиту Три мора с подозрењем гледа и Брисел, пошто су још у живом сећању поделе на стару опрезну и нову, проамеричку Европу које је изазвао један од његових претходника Џорџ Буш када је од земаља из садашњег региона Три мора добио безрезервну подршку за инвазију на Ирак.

(Бета)